

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIO: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico
y Extranjer, 2'50

Els colaboradors de la República

Conservadors y fusionistas han perdut el cap.

El Banch, vinga inundarlos de paper.

Per una part, la policia engarjola als propagandistes republicans.

—Tots, tots, traballan per mi!

Per l'altra, l'autoritat judicial engarjola á la policia.

DE DIJOUS Á DIJOUS

S'aproxima l'obertura de les Corts, y en l'esperativa de un debat polític inevitable, en el qual els ministres de *rayadillo* haurán d'explicar la rahó á que deuen la seva existència y los motius que han tingut pera cometre tota mena de ilegalitats, sembla que 's començan á veure la tempesta al damunt y que ja no las tenen totas.

El panxut García Alix es de tots ells el que se sent més débil. Tanta fuga en perseguir als republicans, y ara, al veure que li han sortit els comptes al revés, se mostra inclinat, segons diuen, á cantar la pecadora.

Els mateixos monàrquics li tiran en cara la seva torpesa. Ab sas pretensions de revertirlo tot, lo únic que ha fet ha sigut aumentar la forsa y las energies del partit republicà. Cansat de manejar el bastó sense solta, está á punt de cäurel de las mans. Els brassos li fan mal y té rodaments de cap.

Fins s'ha parlat de nombrarli successor, ab l'idea de lluirlo del tràngul parlamentari que se li espera. A tal efecte s'ha acudit á n'en Romero, y aquest, segons sembla, s'mostra disposat á facilitar un amich, el Sr. Bergamín, pera desempenyar una cartera. Y com á reforç del ministeri s'ha pensat acudir ademés á n'en Dato.

Total, un ministeri de *rayadillo* qu' encare no ha durat tres mesos, y que sols pot presentarse á las Corts apedassat.

Els repatriats, desatesos pels actuals governs, claman porque sigui derogada la disposició gubernativa, que 's merma considerablement els alcansos que tenen dret á percibir, y demanan que se 's pagui inmediatament.

A fort espert de protesta va determinar-se dimenge en els meetings celebrats á Barcelona y á Tarrassa. Tots els repatriats, cansats d'esperar que se 's fassi justicia, han ofert la seva més ferma adhesió á la causa republicana.

Si un nou element faltava al procés de l'assecada corrupció engendrada á Espanya pels governs monàrquics, aquest va posar-se en evidència en un meeting especialíssim celebrat á Madrid un de aquests últims dies.

Un meeting de polissóns cessants. Els qu' en virtut dels escàndols promoguts per la gran estafada del *Cantiner* van ser donata de baixa en el cos, se reuniren, y no certament per excusar-se, sino per sentar las costuras als que, més afotunats ó disfrutant de més poderoses influencias, han sigut respectats en els seus puestos.

Y de quina manera van posarlos! Citant nom y puntualisant fets varen anar traient els drapets al sol, demostrant que no n' hi ha un pam de net.

La policia cobra de tothom: dels infractors de les lleys, dels jugadors, dels tarquistas y dels lladres. Més aviat sembla haver sigut creada pera fomentar els delictes que pera perseguirlos.

Y tot això s'ha Anat consentint, perque l'exploració y l'robo han arribat á ser la característica de tot un estat de cosas, y ja ho diu el ditxo: *¿Qué fan els petits? Lo que veuen fer als grans.*

Tractaran ara de reformar el cos, pero ni desapareixerán uns vicius que son orgànichs, ni las asquerosas manifestacions externas dels mateixos.

Se necessita tallar, amputar, extirpar y cremar sense compassió. Y això no poden ferho 'ls governants: té de ferho 'l poble.

Ja ha prèp l'embestida y ho fará, ja qu' en la empresa regeneradora li van dugas coses de gran preu: l'honra y la vida.

PEP BULLANGA

LAS PRÓXIMAS ELECCIONS MUNICIPALS

II

LO QUE PASSA Á BARCELONA

Olt distint de lo que succeeix en las eleccions de Diputats á Corts, en las quals se destaca un interès polític de caràcter general representat pel nom y la significació dels candidats en pugna, en las eleccions de Ajuntaments, aquest interès, sense deixar de ser polític, es més concret, més particular, més restringit. Cada població's regix per si sola sense engranatje ab las demés. De manera que bé pot dirse que cada poble es un mon.

Així, donchs, en la impossibilitat de particularizar lo que á cada un d'ells correspon, que bé s'cuidarán de ferho els nostres estimats correligionaris, sempre atents á la defensa dels ideals republicans y del interès supréim de la nostra agrupació política, ens cenyirem únicament á Barcelona, ahont la pròxima lluita presenta caràcters verdaderament interessants.

El seu resultat té una trascendència extraordinaria no sols en lo que respecta á la vida local, sino també per sas consequències políticas, dat lo molt que pesa Barcelona en la balanza de la influència política de la nació.

Una nova victoria, igual ó major que las obtingudes fins ara, acabarà de afermar la prepotència de

l'opinió republicana, en la ciutat més rica, més populosa, més progressiva y més alentada de la nacionalitat espanyola. Serà un nou impuls donat al formidable moviment republicà nacional. Serà un nou èxit de «desvetlleus» que repercutirà en tots els recons d'Espanya. Serà, per fi, un nou exemple ofert als pobles virils, que se sentin capassos d'emancipar-se.

**

Desde bon principi s'observa un fenòmeno singular, y es que 'l partit republicà barceloní dispara á entrar en lluita, sense á penas trobar confront d'ell enemichs organitzats á qui combatre. No han pogut recobrar-se del seu anorrement, desde aquella massa de 35,000 vots que 'ls va caure al damunt en les passades eleccions de Diputats á Corts.

Las tayfas caciquistas están completamente compostas. El més tenàs, el més despert, el més espavilat dels seus cap pares, D. Manuel Planas y Casals, ha parlat, expressant la seva convicció de que ara com ara l'avalancha republicana es irresistible, y veyste impotent per obtenir cap resultat positiu, ni per la forsa, ni per l'astucia, renúncia á prendre part en la pròxima batalla, y aconsella 'l retallament de aquellas forses, que quatre ó cinch anys enrera, quan el poble dormia, tallaven el bacallà en absolut y sense constrast.

Res: que D. Leonor no 'l vol y renúncia generosamente á la mà de D. Leonor.

Un gran cop, un cop mortal han rebut ab aquest determini de D. Manuel, els elements reaccionaris de totas las castas y matissos, que intentavan formar una conjunció per oposar-se á la riuhada republicana. Mal avingut y recelosos, han vist fracassar totes las seves tentatives, á despit de la intervenció del Eminentíssim, que 'ls oferia la protecció del cel, y dels reiterats estímuls del Gobernador de la província, qu' en nom del govern, posava á la seva mercè tots els elements y medis de que disposa l'influencia oficial.

D. Manuel ha comprès que no n' hi havia prou ab això pera contrarrestar l'arrolladora empeta popular. Particularment, els seus amichs apoyarán als candidats reaccionaris que s'atreveixin á presentar-se: ara, com á agrupació política, no's veulen ab cor de ferho, per no tenir que participar del ridícul de una segura derrota.

Així, donchs, per aquest costat res ha de temer el partit republicà. Dels candidats que pugui presentar la conjunció reaccionaria, no 'n té per una dent.

**

Rivales y émuls del partit republicà son els regionalistes, un dia tan petulants, tan perdon-vidas, y avuy tan mansos y escorreguts, que á penas se 'ls sent piular.

Fins, fa pochs días, estiguieren á punt de caure en el bertrrol reaccionari. La projectada conjunció 'ls solicitava ab verdadeira empenyo, y alguns dels seus elements se deixavan festejar. Tan enllapolits estavan, que fins se mostravan inclinats á presentar-se de brasset ab els caciquistas, dat cas que 'ls caciquistas s' haguessin avingut á entrar en la conjunció.

Pero á ultima hora van obrir els ulls, decidint apartar-se de aquest camí de perdiçió. Confabularse ab els elements reaccionaris y caciquistas era la seva última aventura, coronament y compendi de totes las torpesas que 'ls han condutit al estat deplorable en que avuy se troben.

Y han cregut qu' era millor anar sols, que mal acompañants.

Els regionalistes, donchs, se disposan á lluytar, pero sense grans pretensions. Ja no 'ns motejan, com avants, de *purria*, *bretols*, *descamisats* y *fills de burdell*: ja han tancat el vocabulari repugnant dels diceris ab que avants enardían á la gent de té.

Han comprès per fi que la immensa majoria del poble de Barcelona es republicà, y 's resignan á arreplegar humilment, si poden, y nosaltres els deixém, las engruixes de las minorias.

A n' això sols, després de las derrotas suferidas, han quedat reduïdas al cap-de-vall las seves inflasses insoportables.

No constitueixen, donchs, avuy, contra 'l partit republicà una forsa que sigui de temer. No aspiran ja á arrebatar-nos la supremacia. Han renunciat á tota sorollosa manifestació y si traballan encare, es á la sombra, cautelosament, atenentse al adagi que diu: «A só de tabais no s' agafan llebras.»

Enemics que han arribat á un gran tan manifest de insignificancia, poch han de inquietarnos. Contentin ab lo que pretenen, y si realment conseguixen guanyar algun lloc en la corporació municipal, bon profit els fassí, que no ho havém de sentir nosaltres ni poch ni molt.

**

En las condicions que quedan expressadas, sembla que la lluita no ha de oferir á las forses republicanas la més mínima dificultat... Y no obstant, nosaltres estimém que constitueix un perill, tenir-la qu' emprenye sense tenir confront enemichs serios.

El deber de combatre á una forsa poderosa es un dels principals estímuls que contribueixen á manter l'entusiasme y la disciplina dels partits. Y aquest entusiasme y aquesta disciplina podrían minvar, si per part dels republicans no hi hagués aquell esperit de abnegació y de desinterés y aquella visió de la realitat, que no duplén un moment no han de faltar á nostres correligionaris y sobre tot á la massa popular que 'ns presta la seva forsa.

Precisament el capitost pantorrillista no s'ha amagat de dir, que tot ho espera de que 'ls republicans, trobantnos, sols en el camp electoral ens combatiérem nosaltres ab nosaltres.

Per las rahons que aduhirém en un prómix article, estém persuadits que qui tals esperances aliena, està destinat á sufrir un nou desengany.

Els republicans tindrem sempre enemichs á qui combatre, mentres subsisteixi 'l règim actual. Podrem no trobar candidats que 'ns disputin las actas; pero hi ha gobernats als quals hem de fer una guerra á mort, fins á lograr la seva desaparició. Ells son el *blanco* sobre 'l qual dispararém el nostre mauer, qu' es avuy, com sab tothom, la papeleta electoral.

P. K.

UN ESCUDER DESTAROTAT

ESDE la Sección libre, un dels reconets que té *El Diluvio*, a disposició dels que prenen guiar trigar per la desorganització del partit republicà, en Ramón Sempau, l'escudet de D. Rodrigo, s'ha proposat ofèndre's, sense conseguirho, perque 'ls attachs personals que pretén dirigirnos, per no tenir cap mérit, no tenen ni tan sols el de l'originalitat.

Al tractar-nos de plagiari, y al insinuar, no sabem quines relacions entre 'l nostre nom y 'l del marqués de Ayerbe, no ha fet otra cosa que recullir las dejecions dels perdigots posantselas á la boca, si no fes riure.

No troba altres recursos el malaventurat escudet, pera justificar la seva conducta y ferse digno de la confiança de D. Rodrigo, que tractava de ferir-los, *nada menos* que la direcció de *El Radical*, ab la pretensió de reproduir á Barcelona els escàndols.

Pobre Sr. Sempau Sortir ab afirmacions, com la de plagiari, que si's refereixen al drama *Mal pare*, cent cops, per no dir mil han sigut victoriósament rebatudas; y ab insinuacions com la del marqués de Ayerbe, que 'lo tenen ni tenir poden el valor més mínim mentrens qui las fassí ó las repeiteix, no tingué el de afirmarlas, precisarlas y puntualizarlas francament, denota una pobreza de recursos, que 'n' hi ha per dirli á qui las emplea ab la pretensió de fer la por: - Vaja, noy, tornate al llit que això es la lluna.

Parlar de plagiari, qui així obra. Pero quins plagiis poden darse més estupendos que aquests plagiis perdigotaires! De fixo, que quan D. Rodrigo s'entri de la mala sombra del seu escudet, li pendrà 'l càrrec, comprendent el gran compromís en que 'l hauria posat, si la empresa de dirigir *El Radical*, hagués anat á caure á les torpes y desmanyadas mans de un pobre diable. Fins crech que tindrà com á providencial, el que la seva projectada empresa haja fracassat, en l'ambient advers que va produir ab el seu viatge á Barcelona. D'altra manera, de seguir endavant, ben prompte hauria de dirli á n'en Sempau, lo que l'autor de aquell famós epígrama va dir á n'en Camprodón:

«Yo te traje de hombre bueno
y me has salido hombre malo.»

**

Creyem que no hi ha necessitat de donar proporcions excessivas á un assumptu que no las mereixi, ni molt menos de donar importància á un subjecte que no la té.

Ens limitarem tan sols á fixarnos en dos punts de vista que apareixen ben destacats en la seva relació.

A través de la molta fullaraca que acumula, sembla descubrirse que 'l ressentiment del Sr. Sempau contra las dignas persones que tenen á son càrrec la direcció del partit republicà únic, prové de no haverlo volgut atendre en la seva pretensió de que sigué encls D. Odón de Buen en la candidatura de diputats á Corts per Barcelona. De aquesta feta va renyir ab aquelles persones y 'ls hi va jurar un odi á mort, odi que 's'ha prolongat fins als actuals moments y que no cessarà mentrens visqui; odi que no va lograr extingirlo ni la retirada del nostre bon amich D. Odón, qui, després de tot, feu 'lo que devia, sacrificantse en aras de l'armonia del partit, que may deu perturbarse, y molt menos en moments tan crítichs.

No faltará qui pregunti: ¿però quin dret tenia el Sr. Sempau, quina representació ostentava per sostener la pretensió de imposar una determinada candidatura, per molt respectable que fos, als qui tenen la representació legítima del partit republicà y assumeixen al exercir-la la responsabilitat dels seus actes?

Fins al consell, fins á la recomenació, fins al encaixament podia arribar el Sr. Sempau, com qualsevol altre correligionari que tingüés un interès determinat en prò de tal ó qual persona. Passar de aquí es contraproductiu y perturbador.

Suposem que ab el mateix dret que 'l Sr. Sempau, á cada elecció que tingui de celebrar-se, se presentaran cent ó mil individuos animats de idénticas pretensions y capassos de portar las coses fins al extrem á que ell ha volgut portarlas: en aquest cas tindrem cent ó mil dissidencies, més ó menos rabiosas, més ó menos cridaneras, y el partit republicà deixarà de ser una agrupació seria y respectada pera convertir-se en un verdader galimatias.

Sent així, creyem que D. Odón de Buen será 'l primer en suplicar al Sr. Sempau, que no abuse ja del seu nom pera justificar un'actitud que no te justificació possible, als ulls de cap correligionari qu' estimi per damunt de tot la formalitat, el prestigi, l'organització y la unió qu' es la forsa del partit republicà. Hi ha exageracions de zel que si son sinceres comprometen á aquelles persones, en favor de las quals volen emplearse. Y si no tenen ni tan sols el mérit de la sinceritat, pitjor que pitjor.

Tal com s'expressa 'l Sr. Sempau, sembla que vulga dir que per venjar un agravió inferit á D. Odón de Buen, se creu autoritat per oferir á D. Rodrigo 'ls seus serveys d'escudet al objecte d'empedre una campanya de difamació y escàndol á benefici exclusiu dels monàrquics que son els únics que la veurían ab molt gust. De manera que tractant de fer un favor á D. Odón de Buen no repara en colorar en una situació poch airosa contra la seva voluntat, de això n' estem segurs, y sols de *motu proprio* y per falta de discrecio y exces de imprudència, perque està vist que 'l pobre escudet del Sr. Soria no arriba á més.

**

L' altre punt se refereix á la ingratiut, y en ell no volém enfondir-hi molt per no afectar-nos personalment. El Sr. Sempau sabrà si renunciant á la meytat de la comissió que li corresponia com a corredor de una novel·la, va fer la pau ab qui tant va traballar per arrancar-lo de las graps de un consell de guerra que 'l havia condemnat á mort. De totes maneras, y dat el seu empenyo en reduir-hi una

senzilla qüestió metàlica 'ls deutes de agrahiment que han de tenir el seu estatje no en la butxaca sino en el cor y en la conciencia, nosaltres creyam que 'l Sr. Sempau estimava la seva vida en alguna cosa més, que la meytat del import de una comissió. Si en tan poc l'aprecia, està en el seu dret. Pero consti qu' es el qui hi ha posat el preu.

Preten per últim que de la taxxa de ingratiut que varem tirarli en cara, *La Publicidad* sens dupte's cuidar de defensarlo. Y en efecte, ja ho devia veure: al mateix temps, qu' ell publicava la seva *Réplica* en la secció libre del *Diluvio*, *La Publicidad* reproducia en la seva secció de fondo l'article *Un product fraccassat*, fentse'l seu en certa manera, al calificar-lo d'enrahonat.

Ja veu com fins en això, al igual qu' en tot lo demás, ha anat completament errat de comptes.

Vagi donchs apuntant fracassos D. Rodrigo Sorian. Y si porta fet algun adelanto, ja pot dir que

—Vaja, que certas bromas no poden ferver a Barcelona, sino sota la careta del anònim.

A Bilbao 'ls elements lliberals han tingut necessitat de castigar les provocacions de les tayfas carcundas, que organitzades en professors, afonavan l'espai als crits de «Viva el Papa-Rey!», «Viva Carlos VIII!», «Mori la Llibertat!».

Com es natural, no podia consentir el poble lliberal aquestes intemperancies, y las professors bilbaïnas van acabar com el rosari de l'Aurora.

No sabem si'l govern penderà cartas en l'assumpto, evitant que baix la capa de la religió se cometen aquests escarnis. En tot cas, el poble s'en-carregará de impedirlo.

Ja es hora de que'l poble demostri que té molt bona mà en la tasca d'escaldofar futuras guerres civils, per motius religiosos y dinàstics, que ja no estan de moda en cap país civilisat del món.

Hermós discurs el que pronunció'l doctor Valentí y Vivó en l'acte de la inauguració del curs universitari. Per sas tendencias generosas y humanitarias, basadas en una ciencia experimental que repugna 'ls dogmas imposats y las rutinas tradicionals, contrasta ab els discursos pronunciats en la mateixa ocasió en la mayor part de las Universitats.

El doctor Valentí ha revelat ser un professor a la moderna. Y professors com ell son els que tornan pel bon nom d'Espanya.

Pera donar una idea de las orientacions del seu pensament, no podém resistir á la tentació de reproduir els tres següents sustanciosos párrafos de son notable discurs:

«Existe ya vigorosa y ostensible en los últimos veinte años una élite de profesores tratadistas, que internacionan la Ciencia social experimentando y criticando, y crean núclos activos de propaganda humanitaria por y con la prensa, la catedra, el parlamento, el congreso, el periódico, el meeting, la conferencia pública, la asociación, etc., con el mero objeto de popularizar la verdad y dignificar el mayor número posible de personas sociales, que pudiendo no querer serlo, instruidas algunas pero ineducadas, poderosas aún cuando insignificantes.

«Evidentemente esa gran confederación poliètnica de intelectuales biosociólogos, cuya patria es el mundo, no cabe en el círculo del régimen monárquico—aun siendo éste semi-liberal, por excepción rara y frustranea—en razón á que la sabiduría ha sido necesariamente poliàtica desde la Gran Grecia y Atenas republicanas.

«En el tiempo moderno—y con mayor motivo el venidero—la Ciencia vive emancipada como religión ajena á los concilios ecuménicos, anterior y superior á la diplomacia palaciega y á los protocolos cancellerescos, porque con la independencia de la Moral van todas las aplicaciones de la libertad del individuo culto, sin distinción de sexo, posición social, nacionalidad, etc.»

El digne y sabi catedratic del Institut de Girona, D. Pere Loperena, á petició del Gobernador de aquella província y demés jesuitas de la ciutat, ha sigut suspès d'empleo y sou.

Es el Sr. Loperena un republicà decidit y constant, y això es lo que no poden consentir els partidaris de la reacció.

Ab aquestas barrabassadas qu'excitan la indignació general, el govern contribueix á que'l poble adelanti cada dia més en els estudis de preparació pera l'establiment de la República.

BREDA, 4 de octubre

En virtut de que el comitè republicà d'aquesta vila s'va organizar á marxes dobles, s'ha après l'acord de celebrar gran mitin de propaganda un diumenge del prèssent mes ab la concurrencia de alguns oradors de Barcelona, entre els quals hi està convidat el valent diputat senyor Leroux.

La festa que's prepara á jutjar per l'entusiasm que ha despertat promet ser molt animada. La gent de sostana ja no sab lo que's fá, no més de pensarhi.

SAN GERVASI, 6 de octubre

Està apunt d'inaugurar-se la Fraternitat Republicana Gervasiense en el antich «Foment Galvanyense» local espanyol y apropiat que hi ha en el carrer de S. Sebastià, núm. 176. El primer acte serà la celebració de un gran mitin y tot seguit s'organizarán traballs de propaganda pera las vinentes eleccions. Això serà la mort completa del caciquisme de la barriada que encaseya ayudar espeternega una mica ab l'ajuda d'un aligot burgès y de quatre catalanistas de conveniencia que somiavan desbaratar els plans dels nostres corregionalistes.

Si tot vā bé, lo probable es que 'ls resulti el tret per la culata.

CERVIA, 1 de octubre

Tot el poble en massa va assistir al mitin republicà, regnant gran entusiasm. A la sortida s'organizó una manifestació als acorts de La Maresma.

A la professió va acudirhi una vintena de persones; y s'ha de tenir en compte que cinqu anys enrera n'hi anaven lo menos sisenta. Això ho deu fer que'l nostre aeu negre no s'cuya prou de fer propaganda católica. El pobre home està massa gris y's fatiga de pulmons. Si no demana 'l rellevo ó no pren un altre determinació haurà de tancar el teatre mítich per falta de morenos.

SITGES, 6 de octubre

Els carca catalanistas d'aquesta vila, celebraren días enllaçant una reunió electoral per agrupar-se totas las forces monàrquiques. D'aquesta reunió va surtir una mescla de quina forman part dos hipòcritas que's titulan republicans, aquel senyor President de las Conferencias que portava als pobres adaptats á votar pels catalanistas y l'expresident de la ex-Agrupació catalanista. Aquesta sanfaina de candidats no'm mereix la confiança dels electoral, puig hi ha en ella molta roba bruta.

Això fá que mossén periquito rebri freqüents visitas del liliputiense *senyorito* y junt ab altres entusiastas de la santa causa repassin les llistas dels bons que van repartir per la tal diada y las dels pobres de la conferència per fer el recuento de vots per empobrir majorías y minorías ab tot l'atrevidament qu'el cas requireixi, mes aquesta vegada ab tot y buscar la unió de Pradistas y Retiristas hi ha probabilitats de que vagi un poch desigual, porque els federrals junt ab els republicans aném la lluita ab candidatura plena y els socialistas fan lo mateix, hasta l'extrem si es crea necessari de fusionarnos per donar una llisso en aquests enmascarats despotas reactionaris que cridan contra el cacich per l'affany de ferse'n ells, cosa que no permetrén pérque aquests modelos d'administració ens deixarían mudats

y nets fins de butxaca, tanta es la fam de manar que tenen.

DOSAIGUES, 30 de setembre

El diumenge passat, 27 del present, tingué lloc un mitin republicà en el que hi va prendre part nostre amic D. Ramón Aguiló Gil. Hi estava invitat nostre diputat Sr. Nougués, no poguenthi assistir ja se sab perquè.

Al principiar l'acte se van presentar un nívol de merlots capitanets per mossén Ulleras, á protestar, interrompint y insultant als oradors, pero ho tingueren malament; el Sr. Arcalde els va cridar al ordre diferents vegadas, el públic s'amotinà y per últim varen marxar-se acompañants de una gran música de xiulets. ¡Que hi tornin, que potser ne sortirán més afeits!

SALLENT, 6 de octubre

Varem celebrar la festa major y á mes del programa ja anunciat n'hi hagué d'altres que feran los següents. Una caba de lladres al centre catòlic á la disposició del públic; no va anarhi ningú, porque tots estan cansats de pillos. El carca regionalista Sr. Soler fou qui traginá el pendó fent costat el nostre Arcalde, en Pepet de la vara y un perdigot enredon de primera fila. També'n visità l'Orfeó Manresa, cantant á la plassa major uns perfums espirituals y al envelat uns quants pessetas que semblaven del mes de Març, acabant ab els Segadors y protestas del públic. Ara en Pepet de la vara ens en prepara un'altra de festa major que ab aquella tot l'any la ballaréns magre figurant al programa burros per cap de any degut á la seva poca energia, mala administració y desacerts. Sr. Pepet, si'n vol creure, tornissen á fer receptas.

ELS OBRES ELEGIBLES

ERA un anacronisme. Tot ciutadà elector era al mateix temps elegible pera diputat á Corts y pera diputat provincial; pero no podia serho pera regidor. Sols els que pagavan una determinada quota de contribució directa eran considerats ab dret y capacitat suficients pera representar els interessos dels seus conciudans en las corporacions municipals en las poblacions mayores de 4,000 ànimes.

L'actual govern, á pretext de aclarar l'article 41 de la ley electoral, acaba de derogarlo declarant que pot ser elegit regidor tot ciutadà que's trobi en condicions de posseir cédula personal, encare que sigui de 11.a classe. Tant se valia no anar ab tants circuloquis y dir illa y llanament: tots els electors son elegibles.

Aixís ha procedit, de cop y volta, sense esperar á que las Corts, que son las úniques autorisadas pera modificar las lleys, prenguessin cartas ab l'assumpto. No li faréns càrrehs per haver comés una ilegalitat sent aixís que de questa ilegalitat ne surt beneficiada la justicia.

Creyém, no obstant, entreveure la intenció que ha guiat á n'en Garcia Alix. En allò del Loyola: —Jesuita y't penjas? Senyal que't convé.

Al govern li ha convingut de moment fer aquesta concessió á las classes obreras, per veure si estimulant el seu esperit de classe lograva apartarlas del moviment republicà. En aquesta la política que va seguir en Cánovas: fomentar el socialisme per redhibuir al partit republicà á la impotencia.

Pero ja no es temps, de que aquesta maniobra surteixi l'efecte que's proposan els que la emplean. El joch es conegeut de sobras y no hi haurà qui hi vulgi pendri' cartas á benefici dels governs monàrquics.

Obrers y republicans estém ben units: millor encare, perfectament fosos en una aspiració comú; y units y fosos aniréns á las próximas eleccions, com varem anar á las anteriores, com aniréns á las successivas fins á lograr l'enderrocament del obstacle.

En la present ocasió tractava el govern de infirnos un perjudici y 'ns ha donat un gust, desde l'í punt que 'ns serà permés donar major prestigi á las nostres candidaturas, ab alguns noms de obrers republicans, qu' exerciran el seu zel, la seva intel·ligència, la seva activitat y sobre todo la seva honradés en l'administració dels interessos comunals.

Fe temps que ho desitjavam; pero una prescripció legal á totas llums injusta 'ns ho impedia. El govern l'ha fet desapareixer, y 'ns ha convidat á bodas.

Com tots els desesperats, ha pres una resolució, semblant á la de aquells que tractan de senyarse y's treuen els ulls.

Un motiu més per afirmarnos en la confiança de que la República s'aproxima.

J.

TRIBUNAL D'HONOR

La colla dels taruguistes

avuy té junta. ¿Per qué?

El Llauna y 'l Matamoscas sembla que han fet algo lleig, que á judici de molts socis diu no gayre en favor seu, per lo qual la Directiva ha convocat en secret á tota la gent del gremi per veure qué s'ha de fer ab dos companys que aixís gosan á trepitjá'l reglament.

—Discrets escura butxacas— exclama 'l qui presideix, un revertant de pisos, popularíssim entre ells:— el Matamoscas y 'l Llauna, segons un avís que dech als nostres fidels espías, aquest dimecres darrer van fè un rellotje de plata, y 'la grandissime estornells en lloc de vení a entregarlo al nostre company caixer, iqué han fet? Sens dir paraula, d'amagat, com dos jueus, se l'han pult, y *pax vobis*, s'han repartit els diners. ¿Qué n'opina l'assamblea? Jutjant fredament, ¿no creu que aquest fet mereix un castich que serveix d'escarmant?

—Jo trobo—replicà 'l Posma— que avans de resoldre res fora bo que 'ls *interfectos*

s'expliquessin un xiquet.

—No'm sembla gens mala idea: ja qu' estan aquí presents, que parlin: el Matamoscas pot enraionar primer.

S' aixeca l'aludit llauder, y ab tanta desfatxatés com encisera eloquència, comensa així:—Caballers: si es cert qu' hem fet un rellotje y 'ns l' hem pulit, també es cert qu' era un calderó de niquel y no de plata. Ademés, quan creyeu que ha pogut voldreus el ditxos rellotje? Deu? ¿Non? ¿Vuyt? ¿Set? ¿Sis? Cinch pessetas? Tres, caballers, no més tres! Tres pessetas, per dos joves que's troben en 'quells moments sense un clau, sense tabaco y que senten detrà seu la veu de las seves flavias que li diuen: «¿Que no breném?» Responguéu: «Això es un timo?» ¿Això es motiu suficient per taca 'l bon nom d' uns homes tan honorats com els primers?

—Per altra part -diu el Llauna, veystent l'efecte que ha fet el discurs del seu compare,— ab quin dret vituperiu la nostra frànc conducta, quan me consta y veig y sé que apenas hi ha entre vosaltres qui no hagi fet lo mateix? Si fos quèstió de tres duros, comprenderia que's cridés, pero *hombrat* per tres pessetas vení aquí á arms aquest desfet, parlant del honor del gremi y del respecte á la llei?... Condemneus, si sou homes: lavoras jo cantaré y veurem d'entre vosaltres qui pot anar ab el cap dret!

—Lo millor es deixar correda un taruguista vell. —*Ben por el Llauna!*— exclama un castellà molt despert. —Las rabóns del Matamoscas— diu un altre—son de pes. —Vinga l'esponja y que's borri la seva acusació!

—Olé!

—Això molts cops son calumnias dels contraris.

—Es ben cert.

—Viva, donchs, l'honor del gremi!

—Viva!... Y no ns esgarrapém.

Resultat: que lo que's deya es un infundi complert, que no s'ha fet cap rellotje ni ningú s'ha venut res, y que, ben examinada la qüestió que's discuteix, l'assamblea taruguistica declara unanàsimement que 'l Llauna es un gran home y 'l Matamoscas molt més.

C. GUMÀ

¿QUÍ SERÀ 'L JEFE?

Veyent tanta algarabía, un fusionista cantava:

—Si don Práxedes tornava, quin tip de riure s'farà!

(Cantar inèdit, que aviat serà popular.)

ENTRES en Romanones y en Merino s'escarrasan recomenant la concordia, l'estat major del fusionisme segueix no fentne cas y discutint al mitj de la plassa pública la qüestió de la jefatura del partit.

*

Primer grup.

—Ni en Merino ni en Romanones han de venir á ensenyarnos lo que 'ns convé. Som ja majors d'edat y no necessitem dídos.

—Ben net que no! Com si no sapiguessim de sopra que totas las seves traïties y combinacions teneixen á lo mateix: á convertir á n'en Moret en jefe del partit.

—Pero se les haurán d'espinyar, en Moret y ells. En Moret jefe nostre... L'home á qui tothom dona la culpa de la perdua de las colonies, el tipo més lleuger que s'ha conegeut, el polítich més impopular d'Espanya... A no ser que haguessim perdut la xaveta...

—Déixils dir; tant es que risquin com que rasquin com qu' escriguin una carta cada cinch minuts. El nostre jefe, á pesar de 'n Moret, á pesar de 'n Romanones y á pesar de tothom, serà en Montero Ríos.

—Es la única gran figura que 'ns queda...

—L'únich prestigi...

—L'única esperansa...

*

Segon grup.

—No, 'ls mérits de 'n Montero Ríos jo no 'ls nego: lo que dich y sostinch es que seria la més gran de las torpesas nombrarlo jefe del partit en las actuals circumstancies.

—Soy de la misma opinión. Las ferides ocasionalades pel gran desastre son massa frescas y el recort de la intervenció de don Eugeni en el tractat de París massa viu, pera que la nació no miri ab justificat rezel la seva elevació á la jefatura del fusionisme.

—Y ab las simpatías ó antipatías de la nació hi han de contar sempre las agrupacions políticas. L'atracció personal del general en jefe contribueix per això á facilitar la victoria.

—Fins prescindint d'això y per dirlo d'una vegada ¿qué ha fet en Montero Ríos per mereixre un lloc tan eminent?

—Res: ha ajudat, hi ha posat el coll com jo, com vosté y com tots nosaltres, y pari de contar.

—En canvi, en Vega Armijo...

Segons la nova organització que intenta donar el govern á la policia, aquesta estarà formada per llicenciat del exèrcit.

Alguna cosa s'hi haurà guanyat, si's té en compte qu'en altres temps hi hagué en la policia alguns elements, llicenciat també.

Pero llicenciat de presidi.

El Papa-Sastre continua donant probas del seu apego á las costums sencillas. Mes val així.

Dias enrera unes monjas de Roma van enviar uns grans sombreros á las seves germanas. Y Pío X, al tenirne coneixement va manar que 'ls hi siguessin tornats, no sent motiu el qu' ell occupi el solí pontifici, porque las seves germanas modifiquen la sensibilitat de la seva indumentaria.

Un altre fet.

Estant per llogar un pis immediat al que ocupan las germanas del Papa, un cert cardenal sicilià crengut útil instalars'hi, al objecte de familiarisar-se amb elles, y treure'n com se diu vulgarment estella, valentse de la seva influencia.

El Papa va prevenir á las germanas que s'absinguessin de rebre la visita del prelat, així com d'entaular amistat sense'l seu consentiment, ab tot altre personatge eclesiàstic.

Quan aquestes precaucions pren el Papa-Sastre, calculin vostés mateixos si coneixerá 'l panyol!

* * *

En vista de això, casi 'ns sentim tentats de dirli: —Té cap inconvenient, Sr. D. Pío, en unir-se á nosaltres per emprendre una activa campanya contra'l clericalisme?

En aquest punt, y per acabar ab las intrigas, la hipocresía y la codicia clerical, LA CAMPANA DE GRACIA está sempre disposada á tocar á somatent.

Tornant en Maura de Fransa, en lloc de dirigirse á Madrid, passant per San Sebastián, residència de la Cort, va efectuarlo passant per Barcelona, centre de un gran, poderós y actiu moviment republicà.

No sembla sino que sigui dels que ja han començat á arrepentirse.

En aquest cas demani un favor á n' en Silvela: que li deixi la daga.

Definitivament fins el dia 18 del actual no serán convocadas las próximas eleccions municipals, senyalantse per efectuarlas la fetxa del 8 del pròxim mes de novembre.

El període electoral queda així reduït á vint días no mes, qu'es el mínim estableert per la llei.

Tant se val: ab una vintena de dies ne tenim prou per no dir massa per derrotar al govern y tot lo que 'l govern representa.

* * *

El dia 8 de novembre s'escau á ser la cap vuytada de Totsants.

Fem bon arreplech de castanyas, y guardémolas pel dia de las eleccions que 'l govern té moltes ganas de menjarne.

Y no hem de ser tan tacanyos, que no n' hi omplim el pap, fins y á tant que digui:

—Vaja, prou: que ja no puch mes.

Llegeix:

—Un diari dinàstich diu qu'en l'alta societat vienesa s'dona com á seguir el matrimoni de Alfonso XIII ab l' arxiduquesa austriaca Leonor.

La revista *L'Europeen* també assegura que don Jaume de Borbón s'ha passejat tranquilament per San Sebastián, pero no pera preparar una nova guerra civil, sino pera preparar el seu matrimoni ab l' infanta María Teresa, germana de Alfonso XIII.

¿Me preguntan que 'n dich de tot això?

Ben poca cosa.
Matrimoni en porta: confits segurs.
Y es molt fàcil que de confits se'n reparteixin, tant si 'ls matrimonis se fan com si 's desfan.

Diu *El Figaro* que durant la tardor del pròxim any 1904, D. Alfonso XIII farà un viatje á Fransa.

—Ja està ben informat *El Figaro* de lo que diu?
—Vol dir que aquest viatje no l' efectuarà molt avants en virtut de circumstancies que tothom preveu, y que per tal motiu no hi ha cap necessitat de precisarlas?

Els aficionats á fer calculs sobre lo que podrà succeir al obrir-se las Corts, creuen qu'en Romeu Robledo no arribarà á reunir mes que un centenar de vots pera la presidència del Congrés.

[El número 100!]

No pot ser mes apropiat. El que li correspon de lley al pollastre de Antequera.

Els polítichs putrefactes, al número 100.

Qualsevol y qualsevulga
que hají trobat un cap apte,
que 'l porti als conservadors,
que 'ls hi està fent molta falta.

*

Per mel ben bona, l' Alcarria;
per xulos ben fines, Madrid;
per barbaritats ben grossas,
el senyor García Alix.

*

«En tu puerta planto un gura
y en tu espalda cuatro palos,
que ara mana en Villaverde
y per ell trunfos son bastos.

*

Quan en Combes se'n va anar,
capellans, frares y monjas,
tots van llenys 'l mateix crit:
—Quin pes ens hem tret de sobre!

*

Al «Teatro Fusionista»,
s'hi ensaja un drama... de broma,
titulat: *La Jefatura*
ó *el Rosari de l' Aurora*.

*

«Maura que fuiste cap-padre
del tinglado silveli,
l' apoyo que al Gobern donguis,
que me lo planten aquí.»

L. WAT

En una agència de matrimonis, d' aquelles de secret garantit:

—Ja pot parlar-me ab tota sinceritat, que lo que aquí's revela, no trascendeix —diu l' agent á una senyoreta que voldrà casarse, havent tingut una taca. —Vosté vá tenir un nen.

A LO INSERTAT EN L' PENÚLTIM NUMERO

- 1.º XARADA. —*Me-mo-ri-a-lis-ta.*
- 2.º ANAGRAMA. —*Acotar — Atraco.*
- 3.º TRENCÀ-CLOSCAS. —*Salamanca.*
- 4.º LOGOGRIFO NUMÉRICHE. —*Narcís.*
- 5.º GEROGLÍFICH. —*Sí captas, captarás.*

Han endavینat totas ó part de las soluciones del número anterior els caballers: Un que fá el tarlà, Joan de tornafoch, Joan Dormuà, Mossén F., Tres petits estudiantes, Pep de las timbals.

XARADA. —*Me-mo-ri-a-lis-ta.*

ENDEVINALLES. —*Acotar — Atraco.*

TRENCÀ-CLOSCAS. —*Salamanca.*

LOGOGRIFO NUMÉRICHE. —*Narcís.*

GEROGLÍFICH. —*Sí captas, captarás.*

XARADA. —*Me-mo-ri-a-lis-ta.*

ENDEVINALLES. —*Acotar — Atraco.*

TRENCÀ-CLOSCAS. —*Salamanca.*

LOGOGRIFO NUMÉRICHE. —*Narcís.*

GEROGLÍFICH. —*Sí captas, captarás.*

XARADA. —*Me-mo-ri-a-lis-ta.*

ENDEVINALLES. —*Acotar — Atraco.*

TRENCÀ-CLOSCAS. —*Salamanca.*

LOGOGRIFO NUMÉRICHE. —*Narcís.*

GEROGLÍFICH. —*Sí captas, captarás.*

XARADA. —*Me-mo-ri-a-lis-ta.*

ENDEVINALLES. —*Acotar — Atraco.*

TRENCÀ-CLOSCAS. —*Salamanca.*

LOGOGRIFO NUMÉRICHE. —*Narcís.*

GEROGLÍFICH. —*Sí captas, captarás.*

XARADA. —*Me-mo-ri-a-lis-ta.*

ENDEVINALLES. —*Acotar — Atraco.*

TRENCÀ-CLOSCAS. —*Salamanca.*

LOGOGRIFO NUMÉRICHE. —*Narcís.*

GEROGLÍFICH. —*Sí captas, captarás.*

XARADA. —*Me-mo-ri-a-lis-ta.*

ENDEVINALLES. —*Acotar — Atraco.*

TRENCÀ-CLOSCAS. —*Salamanca.*

LOGOGRIFO NUMÉRICHE. —*Narcís.*

GEROGLÍFICH. —*Sí captas, captarás.*

XARADA. —*Me-mo-ri-a-lis-ta.*

ENDEVINALLES. —*Acotar — Atraco.*

TRENCÀ-CLOSCAS. —*Salamanca.*

LOGOGRIFO NUMÉRICHE. —*Narcís.*

GEROGLÍFICH. —*Sí captas, captarás.*

XARADA. —*Me-mo-ri-a-lis-ta.*

ENDEVINALLES. —*Acotar — Atraco.*

TRENCÀ-CLOSCAS. —*Salamanca.*

LOGOGRIFO NUMÉRICHE. —*Narcís.*

GEROGLÍFICH. —*Sí captas, captarás.*

XARADA. —*Me-mo-ri-a-lis-ta.*

ENDEVINALLES. —*Acotar — Atraco.*

TRENCÀ-CLOSCAS. —*Salamanca.*

LOGOGRIFO NUMÉRICHE. —*Narcís.*

GEROGLÍFICH. —*Sí captas, captarás.*

XARADA. —*Me-mo-ri-a-lis-ta.*

ENDEVINALLES. —*Acotar — Atraco.*

TRENCÀ-CLOSCAS. —*Salamanca.*

LOGOGRIFO NUMÉRICHE. —*Narcís.*

GEROGLÍFICH. —*Sí captas, captarás.*

XARADA. —*Me-mo-ri-a-lis-ta.*

ENDEVINALLES. —*Acotar — Atraco.*

TRENCÀ-CLOSCAS. —*Salamanca.*

LOGOGRIFO NUMÉRICHE. —*Narcís.*

GEROGLÍFICH. —*Sí captas, captarás.*

XARADA. —*Me-mo-ri-a-lis-ta.*

ENDEVINALLES. —*Acotar — Atraco.*

TRENCÀ-CLOSCAS. —*Salamanca.*

LOGOGRIFO NUMÉRICHE. —*Narcís.*

GEROGLÍFICH. —*Sí captas, captarás.*

XARADA. —*Me-mo-ri-a-lis-ta.*

ENDEVINALLES. —*Acotar — Atraco.*

TRENCÀ-CLOSCAS. —*Salamanca.*

LOGOGRIFO NUMÉRICHE. —*Narcís.*

GEROGLÍFICH. —*Sí captas, captarás.*

XARADA. —*Me-mo-ri-a-lis-ta.*

ENDEVINALLES. —*Acotar — Atraco.*

TRENCÀ-CLOSCAS. —*Salamanca.*

LOGOGRIFO NUMÉRICHE. —*Narcís.*

GEROGLÍFICH. —*Sí captas, captarás.*

XARADA. —*Me-mo-ri-a-lis-ta.*

ENDEVINALLES. —*Acotar — Atraco.*

TRENCÀ-CLOSCAS. —*Salamanca.*

LOGOGRIFO NUMÉRICHE. —*Narcís.*

GEROGLÍFICH. —*Sí captas, captarás.*

XARADA. —*Me-mo-ri-a-lis-ta.*

ENDEVINALLES. —*Acotar — Atraco.*

TRENCÀ-CLOSCAS. —*Salamanca.*

LOGOGRIFO NUMÉRICHE. —*Narcís*